

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของ
รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.จิรา จันทระจำนง อติตอาจารย์ประจำภาคหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี
2. นายธีรรัตน์ สุภาภรณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จ.ระยอง
3. นางนพรัตน์ อาสน์สถิตย์ อาจารย์ 3 ระดับ 9
โรงเรียนวัดศิวิวิหาร จ.ตราด
4. ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนากิจกรรม
การจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพฯ
5. นางสาวประภาพรรณ เสงี่ยมวงศ์ หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1 จ.สมุทรปราการ
6. ดร.พีระ รัตนวิจิตร ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนอนุบาลระยอง จ.ระยอง
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิฐ ภิจปราชา อธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จ.จันทบุรี
8. ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 1 จ.ชลบุรี
9. ดร.สุวิทย์ มูลคำ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1 จ.สมุทรปราการ

ภาคผนวก ข

1. ลำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
2. ลำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
3. ลำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 0528.03/1804 -12

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

4 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำขอวิจัยวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสุริยมาศ สุขกลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สมถวิล จริตควร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล จริตควร)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร 0-5845-7071

(สำเนา)

ที่ ศธ 0528.03/3379

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

13 ตุลาคม 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสุรีย์มาศ สุขกลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.ลลิตทิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม 2548 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2548 อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ประทุม ม่วงมี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร 0-5845-7071

(สำเนา)

ที่ ศธ 0528.03/3800

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสุรีย์มาศ สุขกลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัด โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 26 ธันวาคม 2548 ถึงวันที่ 25 มกราคม 2549 อนึ่งโครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ประทุม ม่วงมี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร 0-5845-7071

ภาคผนวก ค

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แบบสอบถามเรื่องการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและครบทุกข้อ
3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะนำไป
 ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

สุรีย์มาศ สุขกลี

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เป็นจริงในแต่ละข้อ

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครูผู้สอน

2. ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติหน้าที่

() ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

() ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

() ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบเติมคำ โปรดพิจารณาแบบสอบถามในแต่ละข้อว่า

ท่านมีความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเรื่องใดบ้างซึ่งท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ

1. การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance)

เป็นการช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนคือ การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ ขณะที่ช่วยเหลือผู้นิเทศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติระหว่างช่วยเหลือ สรุปผลและวางแผนที่จะประชุมตรวจสอบการช่วยเหลือครู ทำการประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู และขั้นตอนสุดท้ายคือ ประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือครู

1.1 การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ขณะที่ช่วยเหลือโดยผู้นิเทศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ระหว่างช่วยเหลือผู้นิเทศสรุปผล และวางแผนที่จะประชุมตรวจสอบการช่วยเหลือ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 การประชุมผลการวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.5 การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือครู ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)

การเรียนรู้ทักษะการทำงานกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในสภาพการทำงานวิชาการเป็นกลุ่มของคณะครูในโรงเรียน ในการดำเนินการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จนั้นกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วย การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน การกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหาาร่วมกัน การวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหาของทีมงาน ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้างขวัญ กำลังใจ จะทำให้ครูมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์

2.1 การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 การกำหนดปัญหาและเป้าหมายของการแก้ปัญหาร่วมกันของทีมงาน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 การวางแผนและดำเนินงานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงาน ท่านต้องการให้
โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและการสร้างขวัญกำลังใจ ท่านต้องการให้
โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

ในการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพครูให้ประสบความสำเร็จนั้น เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาความสามารถในการสอนให้สามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ซึ่งเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม จากแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ยิ่งผู้เรียนมีวุฒิภาวะสูงขึ้น ยิ่งต้องมีความรับผิดชอบที่จะค้นหา ค้นพบข้อความรู้ และสรุปข้อความรู้ จากประสบการณ์ การเรียนรู้ของตนเอง เทคนิควิธีการเรียนรู้ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหา แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถาม และแบบใช้การตัดสินใจ
2. เทคนิคการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นแนวทางหนึ่งของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง และฝึกทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เริ่มต้นจากครูหรือผู้เรียนเป็นผู้กำหนด โดยผู้เรียนต้องศึกษา วิเคราะห์ สรุปอ้างอิง และสรุปข้อความรู้บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการ ได้แก่ การเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำรายงาน การมอบหมายงานเป็นรายบุคคล การทำโครงการ การทำนิยายสาร คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอน
3. เทคนิคการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรนำมาใช้ในฐานะเครื่องช่วยสอน ช่วยเสนอเนื้อหาที่ซับซ้อน ช่วยจัดการเรียนรู้กลุ่มขนาดใหญ่ ช่วยลดปัญหาขาดแคลนครูและช่วยผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อความชำนาญ ได้แก่ การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน แบบฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม วิทยุศึกษา
4. เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นปฏิสัมพันธ์ เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็นของครูและเพื่อน ๆ ผู้เรียนจะได้ฝึกการจัดระบบความคิด การโต้แย้งอย่างมีเหตุผล และการพัฒนาทักษะทางสังคม ได้แก่ การได้วาที่ การระดมพลังสมอง การอภิปราย การเรียนแบบร่วมมือ บทบาทสมมุติ กลุ่มแก้ปัญหาการ ประชุมแบบต่าง ๆ

5. เทคนิคการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรับ ความรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้ตรวจสอบ การเรียนรู้ของตน ได้รับประสบการณ์ด้านอารมณ์ ปรับความรู้สึก เจตคติ และค่านิยมของตน ได้แก่ กรณีตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลอง บทละคร บทบาทสมมุติ

6. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพแวดล้อมทาง การเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยแต่ละกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ ความสำเร็จของกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน นำผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกลุ่มใหญ่เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ การร่วมคิด ปริศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ กลุ่มสืบค้น

7. เทคนิคการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ สร้างความรู้ของผู้เรียนมากกว่าการให้ เนื้อหาโดยครู ได้แก่ การเรียนรู้แบบเล่าเรื่อง (Story Line) การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา

3.1 การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศ ดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

3.2.1 การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.2 เทคนิคการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นปฏิสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.5 เทคนิคการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.7 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ทั้ง 7 แบบ) ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

เป็นการมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

4.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

4.1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในด้านความตระหนักของการเขียนหลักสูตร ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.2 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านพัฒนาบุคลากร ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.3 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในการตั้งกรรมการบริหารหลักสูตร ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.4 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ ท่าน
ต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.5 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.6 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.4 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.5 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
และสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.6 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ท่าน
ต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.7 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ท่าน
ต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.8 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ท่านต้องการ
ให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.9 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.10 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้
ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.11 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดการวัดผลและประเมินผล
ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.12 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ
อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ท่านต้องการ
ให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การเลือกกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 การดำเนินการใช้หลักสูตร ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้ ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.6 การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.7 การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร ท่านต้องการให้โรงเรียน
และหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

ช่วยให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะพื้นฐาน สามารถใช้กระบวนการวิจัยนำการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาการเรียนรู้ สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน

5.1 การกำหนดปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 การกำหนดวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หรือวิธีหาคำตอบ หรือวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5.3 การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและหรือผู้นิเทศดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านต้องการให้โรงเรียนและ
หรือผู้เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5.5 การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านต้องการให้
โรงเรียนและหรือผู้เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 6 รายการ
2. โปรดศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยละเอียดแล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

ที่	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
1	ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.1 ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับเจตนารมณ์ในการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 1.2 ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสัมพันธ์กับการนำไปใช้ปฏิบัติจริง..... 1.3 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา.....				

ร.ล.	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
2	ความสอดคล้อง เหมาะสมและชัดเจนของเนื้อหาในการให้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.1 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา..... 2.2 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีความชัดเจน..... 2.3 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น..... 2.4 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเข้าใจได้ง่าย..... 2.5 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและทันสมัย..... 2.6 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้.....				
3	การใช้ภาษา 3.1 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษา..... 3.2 จำนวนภาษาที่ใช้ถูกต้อง เหมาะสม สัมพันธ์กัน..... 3.3 ภาษาที่ใช้สละสลวย เหมาะกับเนื้อหา..... 3.4 จำนวนภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย.....				

ร.ล.	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
4	การพิมพ์และรูปลักษณ์ของรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษา				
	4.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาพิมพ์ ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การจัดทำเอกสาร....				
	4.2 ตัวอักษรสวยงามชัดเจน.....				
	4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง.....				
	4.4 พิมพ์ไม่ผิด ไม่ตก ไม่มีรอยชูดลบ ชัดเจน.....				
	4.5 รูปลักษณ์สวยงาม.....				
	4.6 รูปลักษณ์และขนาดเหมาะสมแก่การ นำไปใช้.....				
5	ความสะดวกในการนำรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาไปใช้				
	5.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวก.....				
	5.2 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา นำไปใช้ได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า.....				
	รวม.....				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางสุรีย์มาศ สุขกลี

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 5 รายการ
2. โปรดศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินตามความเป็นจริง แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้
 - คะแนน 5 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด
 - คะแนน 4 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับมาก
 - คะแนน 3 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับปานกลาง
 - คะแนน 2 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับน้อย
 - คะแนน 1 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ร.	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.1 ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษานี้กับเจตนารมณ์ในการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 1.2 ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาลำดับกับการนำไปใช้ปฏิบัติจริง..... 1.3 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา.....					
2	ความสอดคล้อง เหมาะสมและชัดเจนของเนื้อหาในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.1 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา..... 2.2 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีความชัดเจน..... 2.3 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น.....					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3	2.4 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาเข้าใจได้ง่าย.....					
	2.5 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษามีความเหมาะสมและทันสมัย.....					
	2.6 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้.....					
	การให้ภาษา					
	3.1 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การใช้ภาษา.....					
	3.2 จำนวนภาษาที่ใช้ถูกต้อง เหมาะสม สัมพันธ์กัน.....					
	3.3 ภาษาที่ใช้สละสลวย เหมาะกับเนื้อหา.....					
	3.4 จำนวนภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย.....					
	4 การพิมพ์และรูปลักษณ์ของรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษา					
	4.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาพิมพ์ ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การจัดทำเอกสาร....					
4	4.2 ตัวอักษรสวยงามชัดเจน.....					
	4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง.....					
	4.4 พิมพ์ไม่ผิด ไม่ตก ไม่มีรอยหลุดลบ ชัดมา...					
	4.5 รูปลักษณ์สวยงาม.....					
	4.6 รูปลักษณ์และขนาดเหมาะสมแก่การ นำไปใช้.....					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	ความสะดวกในการนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาไปใช้ 5.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวก..... 5.2 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา นำไปใช้ได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า.....					
รวม.....						

แบบสอบถาม
เรื่อง
การใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กรุณาตอบให้ครบทุกตอนและครบทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะนำไปใช้
สำหรับการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางสุรีย์มาศ สุขกลี

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบให้ตรงตามสภาพความเป็นจริง

1. การปฏิบัติหน้าที่

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครูผู้สอน

2. ขนาดของสถานศึกษา

() ขนาดเล็ก

() ขนาดกลาง

() ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง เมื่อใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

กรุณาประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีจำนวน 4 ด้าน

2. เมื่อใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องระดับการประเมินตามความเป็นจริง แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
1	มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) 1.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระบุถึงความต้องการของ ผู้นำไปใช้อย่างชัดเจน..... 1.2 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ให้ความรู้ ความสามารถในการ ดำเนินการนิเทศภายใน..... 1.3 ขอบเขตและการเลือกสารสนเทศของ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระบุวัตถุประสงค์ได้สอดคล้อง กับความต้องการและความสนใจของ ผู้นำไปใช้..... 1.4 ผลที่ได้รับจากการนิเทศภายใน สถานศึกษามีการอธิบายอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบได้..... 1.5 ผลที่ได้รับจากการนิเทศภายใน สถานศึกษา สามารถนำไปใช้พัฒนา ปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้.....					
2	มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) 2.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีสารสนเทศเพียงพอ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติจริงได้..... 2.2 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการวางแผนและดำเนินการนิเทศร่วมกันของ ผู้ที่เกี่ยวข้อง.....					

ร.น.	รายการ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
3	2.3 ผลการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการ รายงานผลที่มีคุณภาพ คำนึงกับค่าใช้จ่าย...					
	3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)					
	3.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา แสดงถึงจุดเด่น จุดด้อยของการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน.....					
4	3.2 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้อย่างโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้.....					
	3.3 การรายงานผลการนิเทศภายใน สถานศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้.....					
	4 มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard)					
	4.1 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการอธิบายรายละเอียดให้ทราบในการ ดำเนินการ.....					
	4.2 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่กำหนด.....					
	4.3 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีแหล่งข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้.....					
	4.4 รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีคุณภาพ เชื่อถือได้.....					
	4.5 การรายงานผลที่ได้จากการใช้รูปแบบ การนิเทศภายในสถานศึกษามีความชัดเจน ถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้.....					

ภาคผนวก ง

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการร่วมมือของผู้บริหาร ครูผู้สอน และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยการใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ในการพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ให้มีคุณภาพ

การนิเทศภายในสถานศึกษานับการพัฒนาบุคลากรที่ดีแก่ครูด้านความเป็นผู้นำทาง วิชาการและทางความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความมุ่งมั่น มีอุดมการณ์ ในอันที่จะอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ส่วนหนึ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนให้ แก่ครูในด้านการวิเคราะห์ พัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนา กระบวนการทำงานของครูโดยใช้กระบวนการกลุ่ม การร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแก้ปัญหาการสอนอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ ระเบียบ การประสานความร่วมมือระหว่าง ศึกษาในเทศก์ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ให้บริการช่วยเหลืองานวิชาการ ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูในการ สร้างความมั่นใจในความถูกต้องในการใช้หลักสูตรและการสอน ความก้าวหน้าในตำแหน่ง ทางวิชาชีพครู

การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จ เมื่อครูมีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน มีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย สภาพที่แสดง ถึงความสำเร็จของการนิเทศคือ

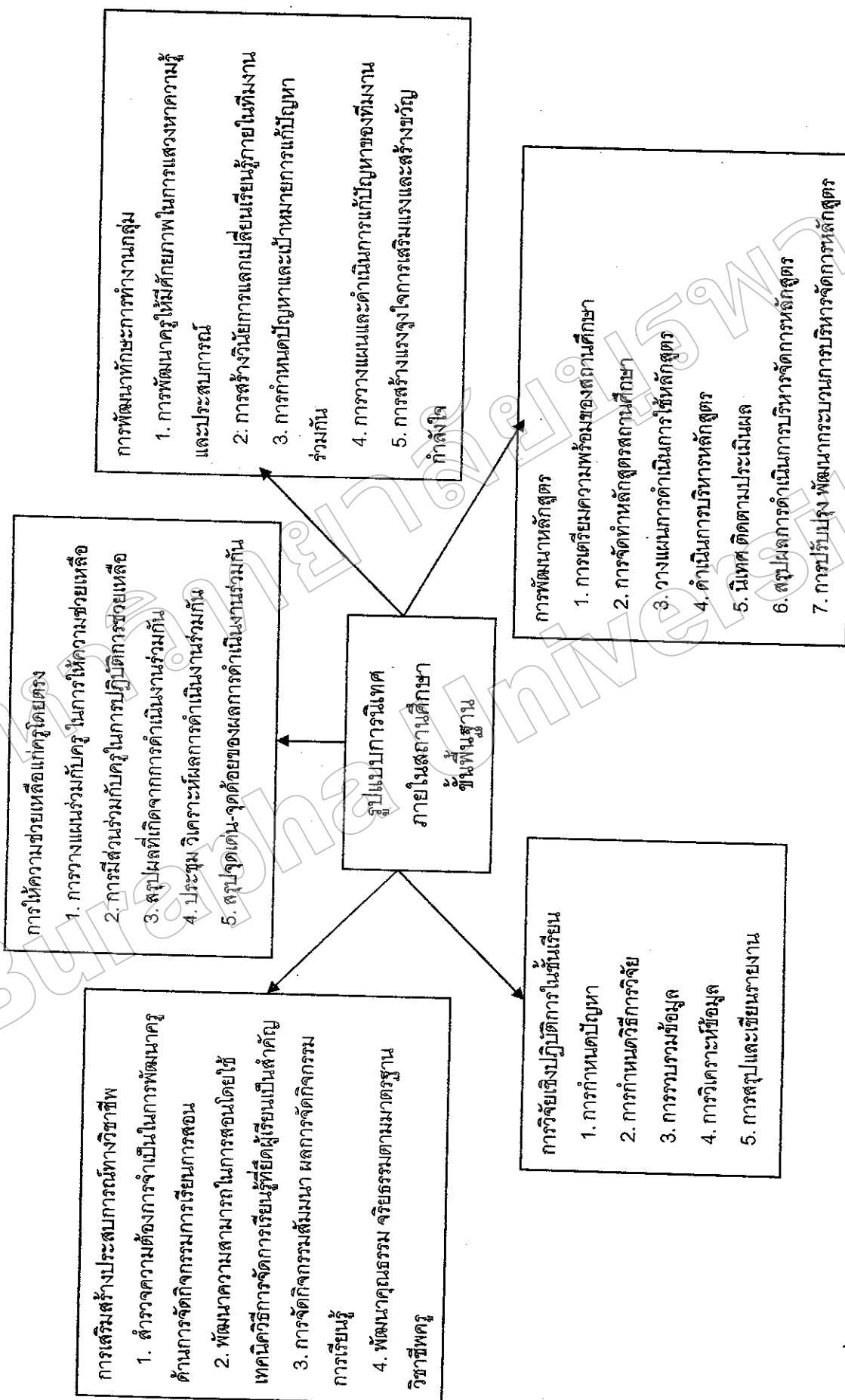
1. ผลงานของสถานศึกษาเกิดจากการปฏิบัติเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
2. ครูมีพฤติกรรมสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้รอบด้านของผู้เรียน (Best Practice)
3. นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ ส่งผลให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่น่าเสนอในครั้งนี้ เป็นขั้นตอนในการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานการนิเทศอย่างมีระบบ มีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ ต้องทำ การออกแบบงานโดย ได้ใช้แนวคิดการนิเทศการศึกษาของกลิคแมน (Glickman) ซึ่ง เป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริม อื่น ๆ ประกอบด้วย 5 งาน คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development) การเสริมสร้างประสบการณ์ทาง

วิชาชีพ (Professional Development) การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) ซึ่งรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานนี้ได้นำเสนอในสาระสำคัญ ประกอบด้วย ความหมาย หลักการสำคัญ จุดประสงค์ แนวดำเนินการแผนภาพวงจร (กระบวนการ) โดยยึดกระบวนการนิเทศที่เน้นกระบวนการพัฒนา งานเชิงระบบ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. การวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. การสร้างสื่อ/เครื่องมือ/นวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. การปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา

การดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษา สรุปเป็นแผนภาพได้ ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 รูปแบบการบริหารภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

ความหมาย

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance) หมายถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาความต้องการของผู้รับการนิเทศ ผู้เรียน โดยปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

หลักการสำคัญ

การช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนคือ การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ ขณะที่ช่วยเหลือผู้นิเทศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติระหว่างช่วยเหลือ สรุปผลและวางแผนที่จะประชุมตรวจสอบการช่วยเหลือครู วิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู และสรุปผลการวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน ดังนี้

1. การนิเทศแบบคลินิก ประกอบด้วย การประชุมก่อนการสังเกตการสอน การสังเกตการสอน การประชุมวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และการวิพากษ์กระบวนการสังเกตการสอน
2. การสาธิตการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการสาธิต และการวิเคราะห์ผลการสาธิตเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การช่วยเหลือด้านการสอน ประกอบด้วย การวางแผนร่วมกับครู และดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนที่กำหนด
4. การช่วยเหลือด้านวิธีการและเครื่องมือ ประกอบด้วย การวางแผนวิเคราะห์ความต้องการของครู จากนั้นก็ให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น
5. การช่วยเหลือด้านการประเมินผล ประกอบด้วย การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง การสร้างเครื่องมือ การประเมิน การสรุปผล และการตัดสินผลการประเมิน
6. การให้คำปรึกษา ประกอบด้วย การให้คำแนะนำทางตรงหรือแนะนำทางอ้อม ติดตามผลการแก้ปัญหาของครูและช่วยเหลือการแก้ปัญหาของครู

จุดประสงค์

เพื่อให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมอื่น ๆ

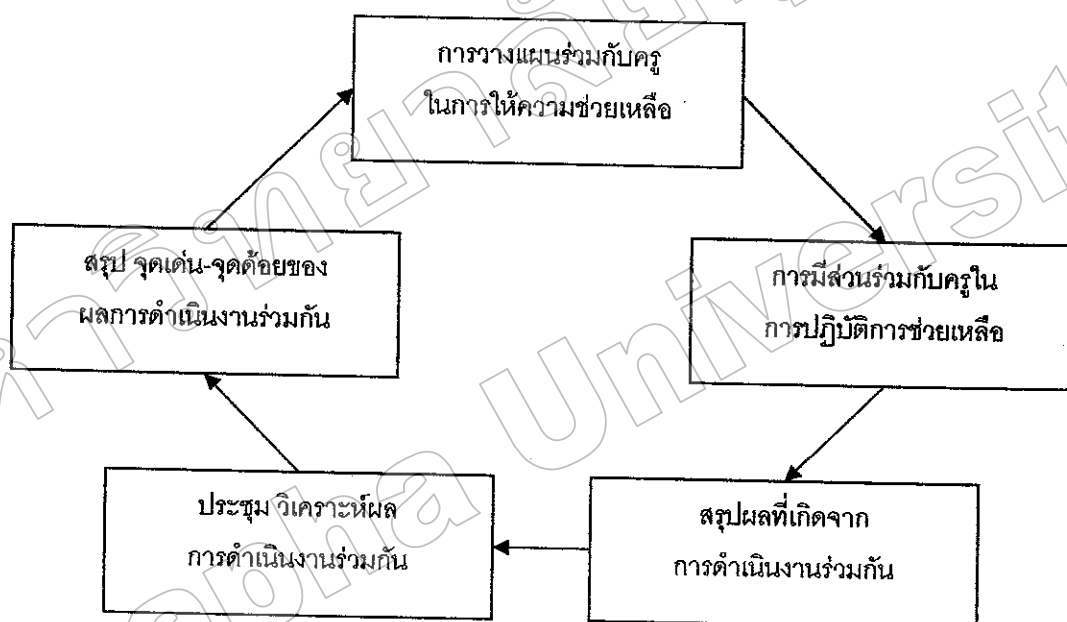
แนวดำเนินการ

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงเป็นการช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนก่อนการนิเทศ โดยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศของบุคลากรในสถานศึกษา
 - 1.2 ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่จะนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
 - 1.3 กำหนดปฏิทินการนิเทศ วิธีการนิเทศร่วมกัน
2. การมีส่วนร่วมกับครูในการปฏิบัติการช่วยเหลือ ผู้นิเทศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศที่กำหนด
 - 2.2 นิเทศโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้รับการนิเทศได้
 - 2.3 ขณะนิเทศให้การช่วยเหลือโดยแนะนำชี้แจง ดูแลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
3. การสรุปผลที่เกิดจากการดำเนินงานร่วมกัน ผู้นิเทศสรุปผล และวางแผนที่จะ ประชุมตรวจสอบการช่วยเหลือ ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ประชุม สัมมนาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อให้ผู้รับการนิเทศ ทราบสภาพที่แท้จริง และร่วมกันเลือกวิธีการที่ดีที่สุด
 - 3.2 จัดทำเป็นแบบสรุปหรือคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 3.3 จัดทำเป็นแผนงาน หรือโครงการรองรับการปรับปรุงและพัฒนา
4. การประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู ดำเนินการดังนี้
 - 4.1 นำประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดด้อยมาวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงร่วมกัน
 - 4.2 ผู้นิเทศให้ความรู้ ความช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาได้ในทุกขั้นตอน
 - 4.3 ร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. การสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือครู ดำเนินการดังนี้
 - 5.1 แจ้งสรุปผลการวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูให้รับทราบ ทั้งที่เป็นจุดเด่น และจุดด้อย
 - 5.2 จัดลำดับความต้องการและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ปรับปรุง

5.3 ร่วมกันอภิปรายและสรุปผลการดำเนินการ โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หรือ เกณฑ์ที่กำหนด

โดยสรุปการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญของการ ดำเนินงานคือ 1) การวางแผนร่วมกับครูในการให้ความช่วยเหลือ 2) เข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับครูเพื่อ ช่วยเหลือ 3) สรุปผลการช่วยเหลือและวางแผนที่จะประชุมตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู 4) การประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู 5) ประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการ ช่วยเหลือครูทุกขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการ ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 กระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

ความหมาย

การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development) หมายถึง การปฏิบัติงานที่เน้นการสร้างหรือพัฒนากลุ่ม โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ให้กับสมาชิก พัฒนาวิธีการทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม บทบาทของสมาชิก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาและการพัฒนากระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม

หลักการสำคัญ

การทำงานกลุ่มหรือทำงานเป็นทีมเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา การที่จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ การที่จะสร้างหรือพัฒนากลุ่ม โดยการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะให้กับสมาชิก ตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของกลุ่ม ทั้งในลักษณะของบุคคลและของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มต้องมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาของกลุ่ม ประกอบด้วย

1. การจัดการให้ครุมีเป้าหมายและมองเห็นปัญหาร่วมกัน เพื่อการมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน
2. การจัดการเพื่อให้มีการวางแผนในการดำเนินงานแก้ปัญหาร่วมกัน เนื่องจาก การมีส่วนร่วมในการวางแผนจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน การระดมสมองโดยใช้คำถาม และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบแนวทางต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบการพิจารณาและเป็นการกระตุ้นให้ครุเกิดความคิดในการ ที่จะปฏิบัติงานต่อไป
3. การบริหารจัดการเพื่อให้ทีมทำงานอย่างมีความสุข การทำงานเป็นทีมจะประสบความสำเร็จได้เมื่อทุกฝ่ายมีความเต็มใจ และพอใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน ควรมีการแบ่งงานให้ชัดเจน เหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของแต่ละคน ในขณะเดียวกัน ก็ให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างงานต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ในการทำงานควรให้เกียรติซึ่งกันและกันในการร่วมคิดร่วมทำ โดยเฉพาะผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ไม่ควรใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการสกัดกั้นความคิดเห็นของคนอื่น จะทำให้ผู้ที่ทำงานเป็นทีมหมดขวัญและกำลังใจ

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มให้มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม บทบาทของสมาชิก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา

แนวดำเนินการ

ในการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มหรือการพัฒนาทีมงาน ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในองค์กร ได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันสร้างผลลัพธ์ที่องค์กรต้องการ โดยสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนในองค์กรได้คิดใหม่ ได้ทำงานร่วมกันและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน กระบวนการที่สำคัญคือ ครูทุกคนในโรงเรียนได้รับการพัฒนาให้มีนิสัยใฝ่รู้ เรียนรู้ภาระงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม สภาพแวดล้อม พัฒนาศักยภาพตนเองให้สามารถปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียน และเป้าหมายชีวิตของตน ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาให้มีวิธีการคิดอย่างไตร่ตรอง (Critical Thinking) การพัฒนาวิธีคิดทำให้ครูสามารถสร้างวิสัยทัศน์ของการทำงานได้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อการทำงาน ครูในโรงเรียนร่วมแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน รวมทั้งร่วมกันศึกษาหลักการและทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ที่สำคัญคือ ครูทุกคนต้องได้รับการสนับสนุนให้ถ้อยแถลงและแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทั้งในด้านวิชาการ และประสบการณ์ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 จัดอบรม ประชุม สัมมนา
 - 1.2 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.3 จัดหาคู่มือ สื่อ เอกสารต่าง ๆ ให้ครูรวมกลุ่มกันศึกษาและนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
2. การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 สร้างแผนการดำเนินงาน สนับสนุนการสร้างวินัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงานอย่างสม่ำเสมอ

2.2 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน และเกิดความสามัคคีในทีมงาน

2.3 ยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

2.4 ส่งเสริม สนับสนุนในสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ ๆ โดยผู้นิเทศกระตุ้นและให้กำลังใจ

3. การกำหนดปัญหาและเป้าหมายของการแก้ปัญหาาร่วมกันของทีมงาน ดำเนินการดังนี้

3.1 ประชุมเพื่อเสนอปัญหา วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการแก้ปัญหา

3.2 ร่วมกันเสนอแนะและเลือกปัญหาที่มีความสำคัญ จำเป็นต้องต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนมากำหนดเป้าหมาย และวิธีการร่วมกันในการแก้ปัญหา

4. การวางแผนและดำเนินงานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงาน ดำเนินการดังนี้

4.1 ร่วมกันปรึกษาหารือในการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของทีมงาน

4.2 ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ บุคลากร

4.3 นิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

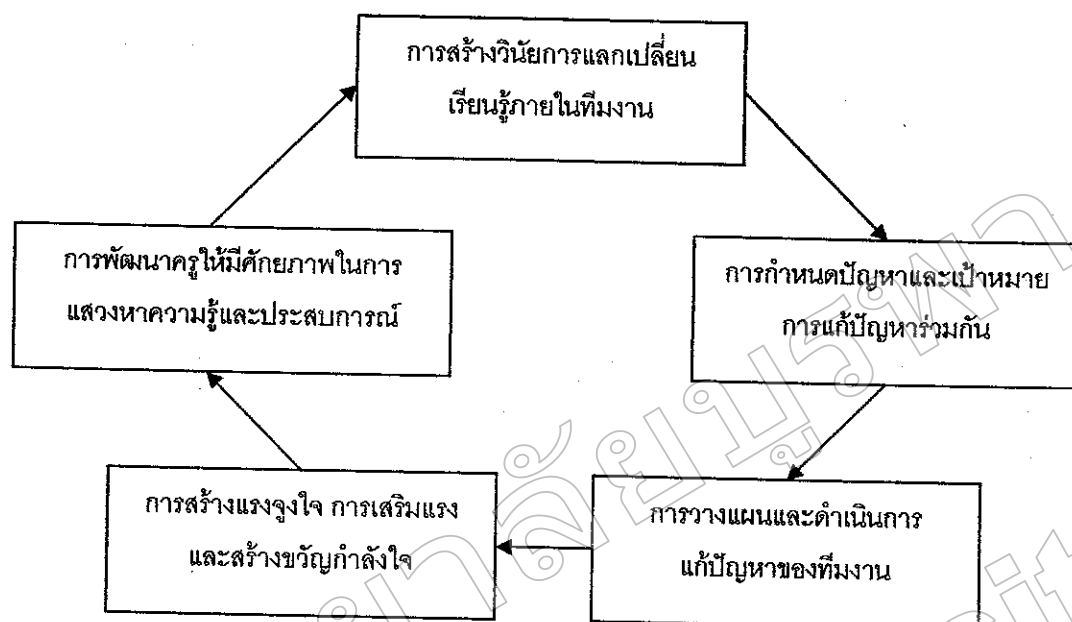
5. การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและการสร้างขวัญกำลังใจ ดำเนินการดังนี้

5.1 สร้างแรงจูงใจ มีการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นในทีมงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์

5.2 ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

5.3 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าให้ครูทุกคน ด้วยความยุติธรรม

การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มในงานวิชาการของคณะครูในโรงเรียน มีกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วย 1) การพัฒนาครูมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ 2) การสร้างวินัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน 3) การกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหาาร่วมกัน 4) การวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหาของทีมงาน 5) การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้างขวัญ กำลังใจ ดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 กระบวนการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ความหมาย

การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่สอน หลักการและเทคนิค การสอน ความเข้าใจในผู้เรียน มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม

หลักการสำคัญ

ในการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพนั้น ครูต้องมีคุณสมบัติทางวิชาชีพครู คุณสมบัติส่วนตัวของความเป็นครูและมีความรู้ ความเข้าใจในงานครู ประกอบด้วย ความรู้ ในสาขาวิชาที่สอน ความเข้าใจในตัวนักเรียน ความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีสอน และรูปแบบ การสอนต่าง ๆ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการ ดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียน ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือการจัดการเรียนการสอน ที่ยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีหลักการมาจากปรัชญาและทฤษฎีของจอห์นดิวอี้ ที่แสดงให้เห็นว่าการ เรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ประสบการณ์ของผู้เรียน และกระตุ้น ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ควบคุมตนเองได้ ความรับผิดชอบต่อตนเอง การเรียนรู้เกิดจากผู้เรียน มีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้น ๆ ทักษะต่าง ๆ ไม่ได้เกิดจากการท่องจำ แต่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามความสามารถและความสนใจ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครู เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม จากแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ยิ่งผู้เรียนมีวุฒิภาวะสูงขึ้น ยิ่งต้องมีความรับผิดชอบที่จะค้นหา ค้นพบข้อความรู้ และสรุปข้อความรู้ จากประสบการณ์

การเรียนรู้ของตนเอง เทคนิควิธีการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหา แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถาม และแบบใช้การตัดสินใจ

2. เทคนิคการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นแนวทางหนึ่งของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง และฝึกทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เริ่มต้นจากครูหรือผู้เรียนเป็นผู้กำหนด โดยผู้เรียนต้องศึกษา วิเคราะห์ สรุปอ้างอิง และสรุปข้อความรู้บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการ ได้แก่ การเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำรายงาน การมอบหมายงานเป็นรายบุคคล การทำโครงการ การทำนิตยสาร คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ชุดการสอน

3. เทคนิคการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรนำมาใช้ในฐานะเครื่องช่วยสอน ช่วยเสนอเนื้อหาที่ซับซ้อน ช่วยจัดการเรียนรู้กลุ่มขนาดใหญ่ ช่วยลดปัญหาขาดแคลนครูและช่วยผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อความชำนาญ ได้แก่ การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน แบบฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอน คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม วิทยุศึกษา

4. เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นปฏิสัมพันธ์ เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิริยาตอบสนองต่อความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็นของครูและเพื่อน ๆ ผู้เรียนจะได้ฝึกการจัดระบบความคิด การโต้แย้งอย่างมีเหตุผล และการพัฒนาทักษะทางสังคม ได้แก่ การโต้ว่าที่ การระดมพลังสมอง การอภิปราย การเรียนแบบร่วมมือ บทบาทสมมุติ กลุ่มแก้ปัญหาการประชุมแบบต่าง ๆ

5. เทคนิคการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรับความรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้ตรวจสอบการเรียนรู้ของตน ได้รับประสบการณ์ด้านอารมณ์ ปรึบความรู้สึก เจตคติ และค่านิยมของตน ได้แก่ กรณีตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลอง บทละคร บทบาทสมมุติ

6. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน นำผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มใหญ่เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ การร่วมคิด ปริศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ กลุ่มสืบค้น

7. เทคนิคการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ สร้างความรู้ของผู้เรียนมากกว่าการให้เนื้อหาโดยครู ได้แก่ การเรียนรู้แบบเล่าเรื่อง (Story Line) การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา

จุดประสงค์

เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานครู สาขาวิชา ที่สอน ความเข้าใจในตัวนักเรียน เทคนิคการ วิธีสอน รูปแบบการสอน มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม

แนวดำเนินการ

การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพนั้น ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติของวิชาที่สอน ความเข้าใจในผู้เรียน ความเข้าใจในหลักการสอนและทักษะต่าง ๆ เข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย

1. การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของครูในด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริง
 - 1.2 ร่วมกันวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ
 - 1.3 วางแผนร่วมกันในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม
 - 2.1.1 ให้คำแนะนำหรือให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้ทางอ้อม
 - 2.1.2 ร่วมกันวางแผนในการจัดการเรียนรู้แบบทางอ้อม โดยออกแบบการสอนขณะเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.1.3 ส่งเสริมสนับสนุน เอกสารความรู้ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ งบประมาณ
 - 2.2 เทคนิคการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล
 - 2.2.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 2.2.2 ศึกษาเอกสารและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- 2.2.3 ศึกษาตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ
- 2.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี
- 2.3.1 จัดหาอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 2.3.2 ส่งเสริมและการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีด้านวัตถุ
- 2.3.3 นิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 2.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นปฏิสัมพันธ์
- 2.4.1 ให้คำแนะนำ ให้ความรู้แก่ครู
- 2.4.2 ให้ครูร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ในแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 2.5 เทคนิคการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์
- 2.5.1 รวบรวมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.5.2 ให้มีการศึกษานอกสถานที่จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- 2.5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง
- 2.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.6.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.6.2 ให้ผู้เรียนร่วมกันจัดกิจกรรมกลุ่มและนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2.6.3 จัดให้มีชุมนุม หรือชมรมต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียน
- 2.7 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 2.7.1 ประชุมชี้แจง การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการเชื่อมโยงเนื้อหาในกลุ่มสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- 2.7.2 วางแผนการเรียนรู้และประเมินผลร่วมกัน
- 2.7.3 นิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
3. การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ทั้ง 7 แบบ) ดำเนินการดังนี้
- 3.1 จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจให้ตรงกันในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละแบบ

3.2 จัดนิทรรศการแสดงผลงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแบบ พร้อมทั้งแสดงผลงานที่ได้รับ

4. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดำเนินการดังนี้

4.1 จัดประชุม สัมมนาเพื่อสร้างความตระหนัก

4.2 จัดหาเอกสารแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจสามารถ ปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วย

4.2.1 เป็นบุคคลที่น่าประทับใจ ภูมิใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ศรัทธายอมรับของนักเรียน เพื่อนครู ชุมชนและสังคม

4.2.2 มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยมีผลงานเป็นที่ปรากฏ

4.2.3 สามารถครองตน ครองคน ครองงาน ได้อย่างเหมาะสม อุทิศเวลา ให้แก่ราชการด้านการสอน และร่วมกิจกรรมอื่น ๆ อันส่งผลและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน

4.3 แต่งตั้งคณะทำงานในการสร้างแบบประเมินร่วมกัน ประเมินผลการ ปฏิบัติงานและรายงานผล สำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงต่อไป

ในการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จนั้น เป็นหน้าที่ ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ 1) สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) พัฒนาความสามารถในการสอนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 กระบวนการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

การพัฒนาหลักสูตร

ความหมาย

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ในเทศและผู้รับการนิเทศ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

หลักการสำคัญ

กระบวนการในการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา ประกอบด้วยหลักการสำคัญในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน รวม 7 ภารกิจ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

1.1 สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

1.2 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และคณะกรรมการอื่นๆ ตามความจำเป็น

1.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นระบบ

1.5 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสนองนโยบาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

1.6 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และขอความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- 2.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียน
- 2.5 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค
- 2.6 จัดทำคำอธิบายรายวิชา
- 2.7 จัดทำหน่วยการเรียนรู้
- 2.8 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.9 กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.10 กำหนดสื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้
- 2.11 กำหนดการวัดผลและประเมินผล

ภารกิจที่ 3 การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร

- 3.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- 3.2 จัดหา เลือก ใช้ ทำและพัฒนาสื่อ
- 3.3 จัดกระบวนการเรียนรู้
- 3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร

- 4.1 การกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการจัดทำหลักสูตร
- 4.2 บริหารจัดการงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

- 5.1 การนิเทศ กำกับ

ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการภายในสถานศึกษา

5.2 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
จากภายนอกสถานศึกษา

ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา
สถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานและเขียนรายงาน

ภารกิจที่ 7 การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร

7.1 สถานศึกษานำผลการดำเนินการ รวมทั้งปัญหาข้อเสนอนี้ต่าง ๆ มาใช้เป็น
ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

7.2 สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร
และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน
และสถานการณ์ในปัจจุบัน

แนวดำเนินการ

การพัฒนาหลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือ
ในการพัฒนาและการปรับปรุงองค์ประกอบบางอย่างในชั้นเรียนได้อย่างมีอิสระ ผู้นิเทศสามารถ
พิจารณาได้จาก 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ 1) รูปแบบ (Format) ของหลักสูตร-วัตถุประสงค์
เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) การเชื่อมโยงความคิดรวบยอด (Webbing) และการเน้น
ผลที่เกิดขึ้นเท่านั้น (Results-Only) 2) แหล่งการพัฒนาที่เกี่ยวข้องระหว่างครูกับบุคคลอื่น ๆ ใน
ระดับเขตการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญระดับจังหวัดและรัฐบาล รวมทั้งสำนักพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือ
แบบเรียนออกมา 3) ระดับการมีส่วนร่วมของครูกับหลักสูตรในแต่ละประเภท มีแนวดำเนินการ
ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในด้านความตระหนักของ
การเขียนหลักสูตร ดำเนินการดังนี้

1.1.1 การเตรียมเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ

1.1.2 ประชุมชี้แจงให้เข้าใจถึงสาระสำคัญของหลักสูตร

1.2 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย

1.2.1 ให้ความรู้แก่ครูในการจัดทำหลักสูตร

1.2.2 สนับสนุนให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

1.3 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในการตั้งกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1.3.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้สามารถเฉพาะด้าน

1.3.2 ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.4 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย

1.4.1 จัดให้มีการบริการข่าวสาร ข้อมูล ตามความเหมาะสม

1.4.2 จัดอบรมให้มีความรู้เรื่องสารสนเทศ

1.4.3 รวบรวมข้อมูล สารสนเทศให้ครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.5 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.5.1 ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด

1.5.2 ให้คำปรึกษาและประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปตามเป้าหมาย

1.6 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1.6.1 มีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อที่หลากหลาย ในรูปของเอกสาร สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ

1.6.2 ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

2.1.1 ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.2 จัดประชุมร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลร่วมกัน

2.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.2.1 ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ประกอบด้วย

2.3.1 ให้ความรู้แก่ครูในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.3.2 ให้ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.3.3 นิเทศ ติดตามตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ

2.4 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียน ประกอบด้วย

2.4.1 ให้ครูผู้สอนร่วมกันกำหนดโดยให้ยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก

2.4.2 ตรวจสอบว่ามีคุณภาพ เหมาะสมกับการนำไปใช้

2.5 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ประกอบด้วย

2.5.1 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้

2.5.2 ร่วมกันกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี
รายภาค

2.5.3 นิเทศ ติดตามผลและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

2.6 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา
ประกอบด้วย

2.6.1 แต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันจัดทำคำอธิบายรายวิชา

2.6.2 นิเทศ ติดตามผลและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

2.7 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.7.1 ประชุมแบ่งกลุ่มการจัดทำแต่ละช่วงชั้น และแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.7.2 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.7.3 นิเทศ ติดตามผล พัฒนาปรับปรุงแก้ไข

2.8 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.8.1 ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.8.2 นิเทศ ติดตามผล พัฒนาปรับปรุงแก้ไข

2.9 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

2.9.1 ประชุมชี้แจงให้ความรู้ในการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.9.2 ร่วมกันกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.9.3 ร่วมกันตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง

2.10 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.10.1 ร่วมกันศึกษาและรวบรวมแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.10.2 สนับสนุนงบประมาณในการจัดหา จัดทำสื่อการเรียนรู้

2.10.3 ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

2.11 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดการวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย

2.11.1 ร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจร่วมกันในเอกสารหลักสูตรเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

2.11.2 ร่วมกันจัดทำระเบียบการวัดผลและประเมินผล โดยที่ผู้นิเทศให้การแนะนำ

2.11.3 ประสานงานในแต่ละช่วงชั้นให้ร่วมกันกำหนดการวัดผลและประเมินผลไปในแนวทางเดียวกัน

2.12 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.12.1 ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษา

2.12.2 ร่วมกันศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณ จัดทำข้อตกลง ในการใช้งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

2.12.3 จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

3. การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การเลือกกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

3.1 ประชุมร่วมกันวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การเลือกกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.2 ให้ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการใช้หลักสูตร

3.3 นิเทศ ติดตามผลและให้ข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. การดำเนินการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย

4.1 ประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตร

4.2 นิเทศติดตามผลและแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยให้คำแนะนำที่เน้นการปฏิบัติจริง

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้ ประกอบด้วย

5.1 ร่วมกันสรุปผล ประเมินผลการใช้หลักสูตร

5.2 ร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย หาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงร่วมกัน

5.3 สรุปผลในรูปของรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้

หลักสูตร

6. การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ประกอบด้วย

6.1 สรุปผลการใช้หลักสูตร เมื่อสิ้นปีการศึกษา และวางแผนร่วมกันในการพัฒนา

ปรับปรุง

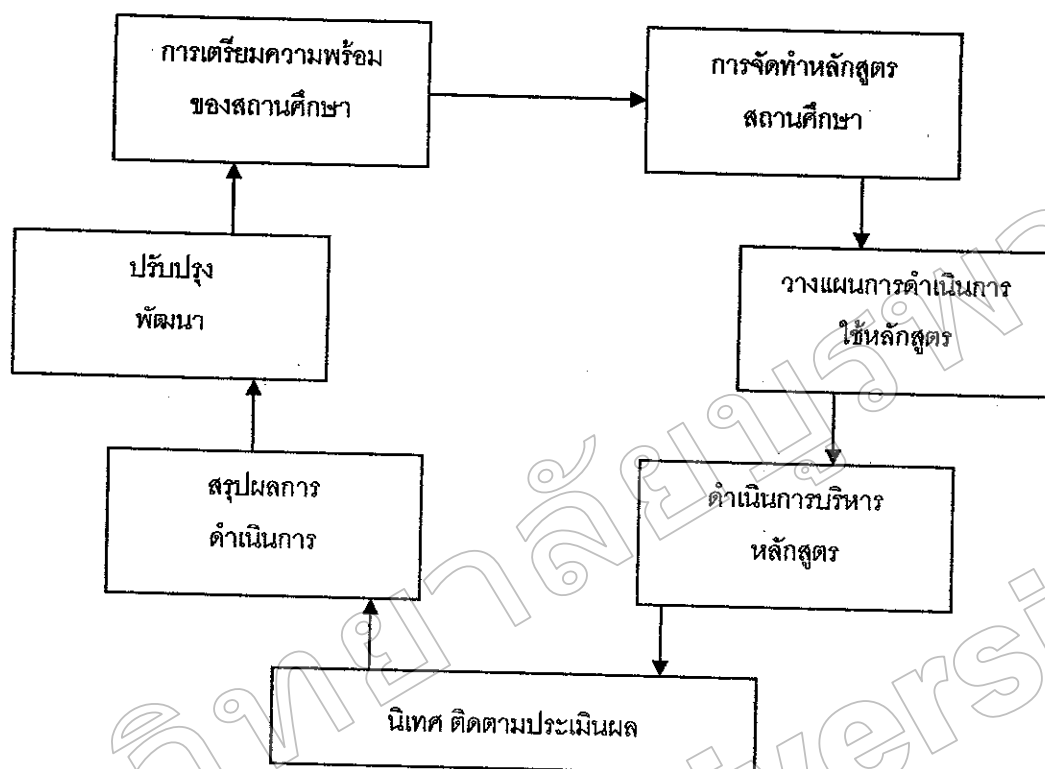
6.2 รายงานการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

7. การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย

7.1 นำผลการสรุปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7.2 ร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร จากข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลการใช้หลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) วางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร 4) ดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 6) สรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา 7) การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร โดยการติดตามประเมินผล การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาของนักเรียน จะทำให้ทราบปัญหาข้อบกพร่องของหลักสูตรเป็นข้อมูลย้อนกลับในการนำมาพิจารณาถึงการพัฒนาหลักสูตร ดังภาพที่ 13

ภาพที่ 13 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ความหมาย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการ กระบวนการวิจัย ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่นๆ

หลักการสำคัญ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) ช่วยให้ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะพื้นฐาน สามารถใช้กระบวนการวิจัยนำการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (5) และ มาตรา 30 ที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัย

ปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย เป็นประเด็นที่กำหนดแสดงความต้องการคำตอบ หรือ คำอธิบาย หรือหาข้อสรุป โดยใช้กระบวนการวิจัย ทั้งนี้ปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัยจะกำหนด จากปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงาน หรือกำหนดจากความต้องการพัฒนางานได้ ถ้าเป็นข้อความ ที่เขียนในลักษณะคำถาม เรียกว่า คำถามวิจัย

การเลือกปัญหาและการกำหนดเป้าหมายการวิจัย เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาและเลือกให้ เหมาะสม โดยเริ่มจากการเลือกปัญหาที่น่าสนใจ สำคัญ และเกิดประโยชน์จริง จากปัญหา ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน หรือประเด็นที่ครูต้องการพัฒนาเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน จากปัญหาที่ครูบันทึกหลังสอน

ขั้นที่ 2 การกำหนดวิธีการวิจัย หรือวิธีหาคำตอบ หรือวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน

การกำหนดวิธีการวิจัย เป็นขั้นของการวางแผนดำเนินการวิจัย ถ้ากำหนดวิธีการได้ เหมาะสมกับปัญหาวิจัย ครอบคลุมและชัดเจน จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยมีประสิทธิภาพ บรรลุผลได้ง่าย และการวางแผนที่ดีจะทำให้กระบวนการวิจัยน่าเชื่อถือได้มาก ประกอบด้วย วิธีการดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล แผนการดำเนินการ

ขั้นที่ 3 การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการที่กำหนด

เป็นขั้นปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดไว้ ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลจะดำเนินการร่วมกับขั้นการจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพราะข้อมูลที่รวบรวมได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างจัดการเรียนรู้ โดยครูบันทึกไว้ทั้งระหว่างเรียนและบันทึกหลังเรียน และจากการวัดประเมินผลที่ได้กำหนดไว้ หรือพัฒนางานจากการใช้นวัตกรรม

สำหรับครูข้อมูลสำคัญที่ใช้คือ ข้อมูลจากบันทึกหลังสอน ถ้าครูมีระบบการบันทึกข้อมูลหลังสอนที่ดี ทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ สรุปผลได้ดี

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับปัญหาหรือเป้าหมายของการวิจัยอย่างมีระบบและรอบคอบ จะช่วยให้ข้อมูลที่รวบรวมมาครบถ้วนสมบูรณ์ และนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ หรือจัดกระทำให้ได้ความหมายที่จะนำไปสู่การตอบคำถามการวิจัย หรืออธิบายผลตามเป้าหมายของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นขึ้นอยู่กับข้อกำหนดวิธีการวิจัยในขั้นที่ 2 ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการวิจัย

สำหรับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสังเกต การสอบถามหรือการตรวจสอบผลงาน โดยครูได้บันทึกไว้ในบันทึกหลังสอนเป็นหลักในการวิเคราะห์ โดยมีการใช้ค่าสถิติขั้นพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ประกอบการวิเคราะห์สรุป

ขั้นที่ 5 การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

เมื่อดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ข้อมูลหรือข้อค้นพบตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ก็ตาม ควรเขียนสรุปผลการวิจัยที่ค้นพบเก็บไว้ใช้ในการพัฒนางานหรือให้ผู้อื่นได้รับทราบ การเขียนรายงานผลการวิจัยจะเป็นเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน ประกอบด้วย

1. ปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย
2. วิธีการวิจัยหรือวิธีการแก้ปัญหาหรือวิธีการพัฒนา
3. ผลการวิจัย หรือผลการแก้ปัญหา หรือผลการพัฒนา

การเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการรายงาน ถ้ารายงานการวิจัยของครูที่ใช้พัฒนาหรือแก้ปัญหาในชั้นเรียนจะมีประเด็นไม่มาก เช่น ไม่มีหัวข้อชื่อผู้วิจัย เป็นต้น แต่ถ้ารายงานการวิจัยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ ควรมีประเด็นต่าง ๆ ให้สมบูรณ์มากขึ้น เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ชื่อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

จุดประสงค์

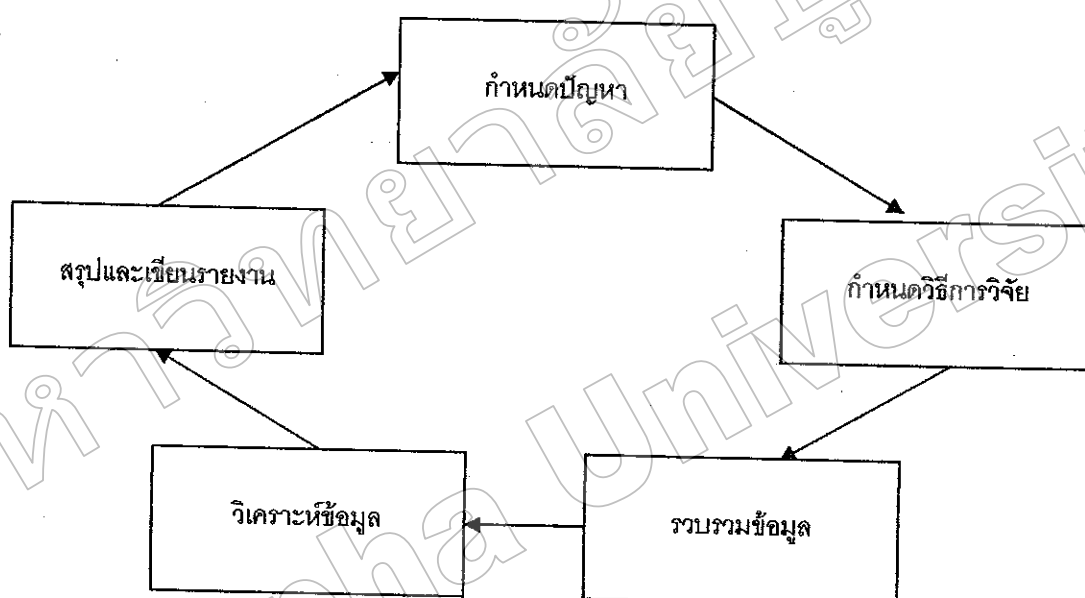
เพื่อให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา และการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ

แนวดำเนินการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน สามารถใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 เป็นที่ปรึกษาเมื่อครูพบปัญหาในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.3 อำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสารค้นคว้า
2. การกำหนดวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หรือวิธีหาคำตอบ หรือวิธีการ แก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ประกอบด้วย
 - 2.1 ร่วมกันวางแผนในการดำเนินการวิจัย
 - 2.2 ร่วมกันกำหนดวิธีการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูให้ทราบถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2 ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลเก็บรวบรวมได้
4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 4.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.2 ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการใช้สถิติที่เหมาะสมกับวิธีการวิจัย ที่กำหนด
5. การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 5.1 ให้ความรู้แก่ครูในการเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
 - 5.2 ให้คำปรึกษาแนะนำ สร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญและความจำเป็น ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
 - 5.3 จัดนิทรรศการ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนภายใน สถานศึกษา

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ในการดำเนินการ 1) การกำหนดปัญหา หรือ เป้าหมายการวิจัย 2) การกำหนดวิธีการวิจัย หรือวิธีหาคำตอบ หรือวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนา งาน 3) การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการที่กำหนด 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) การสรุปและเขียน รายงานเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนั้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญในการ ช่วยให้ผู้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ประสิทธิภาพการจัด การศึกษา ดังภาพที่ 14

ภาพที่ 14 กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

การนำแนวคิดการนิเทศการศึกษา มาใช้เป็นแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานนั้น จะต้องดำเนินการตามหลักการ ดังนี้

1. การนิเทศภายนอกประสานกับการนิเทศภายใน โดยยึดปัญหาความต้องการ จำเป็นของสถานศึกษาเป็นสำคัญ
2. ส่งเสริมระบบนิเทศภายในโดยใช้เทคนิคการวางแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
3. เป็นการระดมทรัพยากรการนิเทศ ทั้งด้านผู้นิเทศ วัสดุครุภัณฑ์ งบประมาณ จากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4. ใช้วิธีการเชิงระบบและวิธีการเชิงมนุษยนิยมในการนิเทศ
5. ใช้เทคนิควิธีการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยใช้พฤติกรรมประชาธิปไตย
6. สร้างระบบสารสนเทศสำหรับใช้ส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศ
7. การนิเทศโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของคน การพัฒนางาน การพัฒนาทีมงาน และการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน

การนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตามแผนการนิเทศ ควรประเมินผลการดำเนินการทั้งระหว่าง การดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ แล้วนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแผนการนิเทศ หากพบว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายต้องพิจารณาว่า มีข้อบกพร่องตรงไหน อย่างไร และหาวิธีการปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่ถ้าพบว่าการดำเนินการบรรลุ ตรงตามที่ได้คาดหวังไว้ ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอีก ด้วยวิธีการอื่นที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น